วารสารพุทธจิตวิทยา
Journal of Buddhist Psychology
ปีที่ 10 ฉบับที่ 4 กรกฎาคม - สิงหาคม 2568
Vol. 10 No. 4 July - August 2025

วัตถุประสงค์

วารสารพุทธจิตวิทยา มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการเผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการ และ บทความปริทรรศน์ของนักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ และนักศึกษา ด้วยหวังให้เป็นตลาดแห่งองค์ความรู้ที่สามารถค้นคว้า ถ่ายถอด และแลกเปลี่ยนความรู้ในด้านต่าง ๆ อย่างหลากหลาย วารสารมุ่งเน้นเปิดรับบทความทางด้านจิตวิทยา พระพุทธศาสนา พฤติกรรมศาสนา สังคมวิทยา การศึกษาเชิงประยุกต์ และสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยทุกบทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อย 3 ท่าน ทั้งนี้เปิดรับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

กระบวนการพิจารณาบทความจากผู้ทรงคุณวุฒิ

วารสารมีกระบวนการประเมินคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิก่อนตีพิมพ์ โดยบทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ในลักษณะปกปิดรายชื่อ (Double blind peer-reviewed) ทั้งนี้บทความจากผู้นิพนธ์ภายในจะได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกหน่วยงานที่จัดทำวารสาร ส่วนบทความจากผู้นิพนธ์ภายนอกจะได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายใน หรือนอกหน่วยงานที่จัดทำวารสารที่มีความเชี่ยวชาญในสาขา และไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้นิพนธ์

กำหนดออกเผยแพร่วารสาร

กำหนดเผยแพร่ปีละ 6 ฉบับ

- ฉบับที่ 1 มกราคม - กุมภาพันธ์
- ฉบับที่ 2 มีนาคม - เมษายน
- ฉบับที่ 3 พฤษภาคม- มิถุนายน
- ฉบับที่ 4 กรกฎาคม - สิงหาคม
- ฉบับที่ 5 กันยายน - ตุลาคม
- ฉบับที่ 6 พฤศจิกายน- ธันวาคม

เผยแพร่ที่ https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jbp/index

กองบรรณาธิการ

บรรณาธิการวารสาร

พระมหาเผื่อน กิตฺติโสภโณ, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

สมโภช บินศรี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

กองบรรณาธิการ

พระมหาสุเทพ สุทฺธิญาโณ, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.ประยูร สุยะใจ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.อำนาจ ยอดทอง	มหาวิทยาลัยมหิดล
ผศ.ดร.อุทัย สติมั่น	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ผศ.ดร.ภริมา วินิธาสถิตย์กุล	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ผศ.ดร.พุทธวรรณ ชูเชิด	วิทยาลัยเซนต์หลุยส์
ผศ.ดร.ฐิติวัสส์ สุขป้อม	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
ผศ.ดร.ปารณีย์ ขาวเจริญ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ดร.นิยม อานไมล์	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ดร.สุวรรณา เชียงขุนทด	มหาวิทยาลัยสยาม

สำนักงานกองบรรณาธิการ

ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์
ชั้น M โซน A อาคารเรียนรวม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ต.ลำไทร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา 13170
พระมหาเผื่อน กิตฺติโสภโณ,ผศ.ดร.
มือถือ: 0818464409
Email: jbp.mcu@gmail.com

บทบรรณาธิการ

วารสารพุทธจิตวิทยา (Journal of Buddhist Psychology) ได้รับคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) ในกลุ่มที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการเผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการ และ บทความปริทรรศน์ของนักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ และนักศึกษา ด้วยหวังให้เป็นตลาดแห่งองค์ความรู้ที่สามารถค้นคว้า ถ่ายถอด และแลกเปลี่ยนความรู้ในด้านต่าง ๆ อย่างหลากหลาย วารสารมุ่งเน้นเปิดรับบทความทางด้านจิตวิทยา พระพุทธศาสนา พฤติกรรมศาสนา สังคมวิทยา การศึกษาเชิงประยุกต์และสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สำหรับฉบับนี้ ได้รับความสนใจจากคณาจารย์ นักวิชาการ และนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ และได้รับการพิจารณาจากกองบรรณาธิการให้เผยแพร่ได้ จำนวนความ 19 บทความ กองบรรณาธิการขอนำเสนอบทความที่น่าสนใจ ดังนี้

จิตวิทยาบุคลิกภาพ และจิตวิทยาความรัก ใน “ผู้ชนะสิบทิศ” โดย **ประภาศ ปานเจี๊ยง** บทความนี้ผู้เขียนสนใจศึกษาจิตวิทยาบุคลิกภาพ และจิตวิทยาความรักของตัวละครสำคัญในเรื่องผู้ชนะสิบทิศ ซึ่งเป็นละครโทรทัศน์ดัดแปลงจากนวนิยายเรื่อง “ผู้ชนะสิบทิศ” ของ “ยาขอบ” ผลิตโดยบริษัทศรีคำรุ้ง โปรดักชั่นจำกัด ถ่ายทอดทางสถานีวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียงช่อง 8 เมื่อปี พ.ศ.2556 มีความยาวทั้งสิ้น รวม 188 ตอน รวมเวลาในการออกอากาศเท่ากับ 53.27 ชั่วโมง ผลการศึกษาพบว่าบุคลิกภาพของตัวละครมีหลายลักษณะ โดยภาพรวมคือ เก่งการรบ มีความสามารถด้านการใช้อาวุธต่าง ๆ รักชาติรักแผ่นดินบ้านเกิดเมืองนอนของตนเอง มีความรักและแสดงออกด้านความรักอย่างปุถุชนทั่วไป มีความสมหวังและผิดหวังจากความรัก มีความแค้นอันเกิดจากความรัก เกิดจากการถูกปฏิเสธความรัก การทำลายคนที่ตนรัก และการถูกย่ำยีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ จนในที่สุดความรักนั้นนำพาชีวิตไปสู่ความตาย นอกจากนี้ยังพบความรักในลักษณะสายสัมพันธ์ระหว่างพ่อ แม่ และลูก ครูบาอาจารย์และลูกศิษย์ นายและบ่าว นับว่าละครโทรทัศน์เรื่องผู้ชนะสิบทิศชุดนี้มีความเป็นศิลปกรรมที่สมบูรณ์ในคุณค่าทั้งคุณค่าทางวรรณศิลป์และการแสดงที่ให้ความบันเทิงเริงใจแก่ผู้ชม และคุณค่าทางสังคมที่กระตุ้นเตือนสติปัญญามนุษย์ให้เข้าใจในอานุภาพของความรัก และผลกระทบจากความรักได้อย่างน่าชื่นชม แม้เวลาของการสร้างและเผยแพ่สสู่สาธานณะผ่านไปแล้ว 10 ปี ละครเรื่องผู้ชนะสิบทิศเรื่องนี้ยังเป็นศิลปกรรมที่ควรแก่การรักษาไว้เพื่อการเสพและการศึกษาองค์ความรู้ในมิติอื่น ๆ ของผู้คนรุ่นหลังอีกต่อไป

การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมแบบผสมผสานร่วมกับกระบวนการฝึกวิชาชีพในสถานประกอบการเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สำหรับนักเรียนพิการด้านการเคลื่อนไหว โดย **กิตติ กุตนันท์, พิชญาภา ยวงสร้อย, ทิพรัตน์ สิทธิวงศ์ และ ภาสกร เรืองรอง** งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนและทฤษฎีการสร้างความรู้ให้สอดคล้องกับรูปแบบการฝึกอบรมโดยสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านโดยเลือกแบบเจาะจงแล้วนำผลการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา กำหนดให้เป็นรูปแบบและคู่มือการฝึกอบรม การพัฒนาและหาประสิทธิภาพรูปแบบการฝึกอบรม ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบการฝึกอบรมแบบผสมผสานร่วมกับกระบวนการฝึกวิชาชีพในสถานประกอบการเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สำหรับนักเรียนพิการด้านการเคลื่อนไหว โดยใช้เครื่องมือคือแผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินความสามารถในการสร้างความรู้ นำรูปแบบการฝึกอบรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน โดยเลือกแบบเจาะจงนำมาวิเคราะห์ผลเชิงสถิติ หลังจากนั้นนำรูปแบบการฝึกอบรมไปหาประสิทธิภาพ โดยนำรูปแบบการจัดอบรมที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปหาประสิทธิภาพ (E_1/E_2) แบบกลุ่มเล็ก (Small Tryout) โดยใช้เกณฑ์ 80/80 ด้วยการทดลองกับนักเรียนพิการด้านความเคลื่อนไหวจำนวน 15 คน

กองบรรณาธิการวารสารพุทธจิตวิทยา ขอขอบคุณผู้เขียนบทความทุกท่านที่ให้ความสนใจส่งบทความมาลงตีพิมพ์เผยแพร่ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาในการพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะ อันจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงวารสารให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

พระมหาเผื่อน กิตฺติโสภโณ, ผศ. ดร.
บรรณาธิการ

สารบัญ

วารสารพุทธจิตวิทยา | ปีที่ 10 | ฉบับที่ 3

573 ครูผู้เป็น “นั่งร้าน” ช่วยสร้างทักษะชีวิตนักเรียนให้เข้มแข็ง
ทิพย์ธิดา ณ นคร, พระครูภาวนาสังวรกิจ, พระมหาถาวร ถาวโร, พระครูธรรมธรอานนท์ กนฺตวีโร และ พระครูภาวนาวรบัณฑิต วิ.

583 ปลูกเมล็ดความคิดสร้างสรรค์ด้วยความคิดเชิงบวก
ณญาน นลินขวัญ, เมธาวี อุดมธรรมานุภาพ และ วิชชุดา ฐิติโชติรัตนา

594 A Conceptual Review of Assessing Problem-Solving Skills through Computational Thinking
Thipaphan Boonmee and Krittayakarn Topithak

611 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่เขต 1
ทิวาพร วุฒิเมธารักษ์ และ นภาภรณ์ ธัญญา

625 การบริหารความยั่งยืนของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร
กุลภากร ฮวดรักษา และ มัทนา วังถนอมศักดิ์

640 รูปแบบการพัฒนาภูมิคุ้มกันทางปัญญาบนฐานทุนทางพุทธศาสนาและจิตวิทยาเชิงบวกเพื่อป้องกันการถูกล่อลวงบนสื่อสังคมออนไลน์สำหรับเยาวชนใน จังหวัดเชียงใหม่
พิมภัสสร เด็ดขาด, เขมินทรา ตันธิกุล และ อุเทน ลาพิงค์

652 การออกจากการรักษาก่อนสิ้นสุดการบำบัดของผู้ใช้สารเสพติดที่เป็นแรงงานย้ายถิ่น และที่ไม่ได้อาศัยอยู่ถาวรในพื้นที่
พิมพ์ลภัส บัวครื้น และ พุทธวรรณ ชูเชิด

665 **การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมแบบผสมผสานร่วมกับกระบวนการฝึกวิชาชีพในสถานประกอบการเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สำหรับนักเรียนพิการด้านการเคลื่อนไหว**

กิตติ กุตนันท์, พิชญาภา ยวงสร้อย, ทิพรัตน์ สิทธิวงศ์ และ ภาสกร เรืองรอง

677 **การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานโดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมสำหรับนักศึกษาระดับชั้น ปวส.1 สาขาเทคโนโลยีธุรกิจดิจิทัล**

ภูมิพัฒน์ วนพิพัฒน์พงศ์, พิชญาภา ยวงสร้อย และ ภาสกร เรืองรอง

690 **การพัฒนารูปแบบบทเรียนออนไลน์ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ TPACK Model รายวิชา วิถีชีวิตในยุคดิจิทัล เรื่อง Digital Literacy สำหรับ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนเรศวร**

ภาสกร เรืองรอง, ธีรศักดิ์ อุปไมยอธิชัย

704 **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดภาวะซึมเศร้าและการฆ่าตัวตาย ในชุมชนที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ บ้านมูเซอ ตำบลแม่ท้อ อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก**

จินตนา ลี้ละไกรวรรณ และ วิจิตร แผ่นทอง

719 **สมรรถนะการสอนวิปัสสนากัมมัฏฐานของพระธรรมทูตสายต่างประเทศ ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา**

พระมหาไพฑูรย์ ปนฺตนนฺโท (วรรณบุตร)

734 **รูปแบบการสร้างความจงรักภักดีในการใช้บริการภาวะมีบุตรยาก ด้วยเทคโนโลยีทางการแพทย์ของสถานพยาบาลเอกชนในประเทศไทย**

ปรินทร เรืองภักดี และ ภัครดา เกิดประทุม

742 **แนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปทุเรียนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจ ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล**

พิชญรดา เรืองภักดี และ อุดม สมบูรณ์ผล

754 **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมในการออกกำลังกายของนักศึกษาและบุคลากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี**

คงศักดิ์ จะวะนะ

763 **การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบผังกราฟฟิก เรื่อง สิ่งมีชีวิตน่ารู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**
วิชุอร ทองทา และ ธัญญาพร ก่องขันธ์

773 **การพัฒนารูปแบบนวัตกรรมการเรียนรู้เสริมทักษะวิถีใหม่บนฐานกระบวนการรู้คิด ทางปัญญาตามแนวพุทธจิตวิทยา**
พระครูสังฆรักษ์เอกภัทร อภิณฺโท (วิเศษหมื่น), ประสิทธิ์ แก้วศรี, พระวิเชียร ปริชาโน (หวลโคกสูง), พระมหาสุเทพ สุทฺธิญาโณ (ธนิกกุล) และ พระธัชฑล รกฺขิโต (อัตรัง)

785 **การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แหล่งเรียนรู้เป็นฐานร่วมกับทักษะ ทางประวัติศาสตร์ สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชุมพร**
ชัยรัตน์ ตั๋นสกุล และ นภาภรณ์ ธัญญา

802 **จิตวิทยาบุคลิกภาพ และจิตวิทยาความรัก ใน “ผู้ชนะสิบทิศ”**
ประภาศ ปานเจี้ยง